

LÆSEVEJLEDERNETVÆRK

– Læsevejlederbreve 1, april 2022

Kære læsevejleder

Vi er i centeret i gang med at forberede, hvordan vi skal etablere et Nationalt Videncenter for Ordblindhed og andre Læsevanskeligheder – i regi af Nationalt Videncenter for Læsning, som blev besluttet i Folketingets tredje ordblindeudspil; læs evt. mere om udspillet [her](#).

Der sker også meget andet i centeret – og det kan du blandt andet læse om i dette brev og i centerets [strategi og indsatsområder for 2022-2026](#).

I dette brev kan du læse om:

- Naturfaglig literacy
- Find en guldgrube af viden på literacy.dk
- Skriveundervisning og skriveforskning
- Veje til Literacy
- Dokumentarfilm og undervisningsmateriale om indsatsen i Gentofte Kommune på ordblindeområdet

Naturfaglig literacy

NVL er sammen med landets professionshøjskoler ved at opstarte et stort nationalt projekt inden for læsning i naturfagene: *Naturfaglig læsning – at lære med tekster i naturfagsundervisningen*. Projektet ledes af Jesper Bremholm, og du vil høre mere om det i de kommende år. Du kan læse mere om projektet [her](#).

Centerets nyeste nummer af tidsskriftet *Viden om Literacy* er et temanummer om *Sproglig udvikling i matematik og naturfag*. Du finder hele tidsskriftet [her](#). Det kan læses i sammenhæng, eller du kan dykke ned i de artikler, som tiltrækker din opmærksomhed. Der er mange gode artikler. Jeg kan anbefale dig at kigge nærmere på Mette Mellerups artikel [Fagsproglig udvikling i](#)

[naturfag – set gennem en praktikers øjne](#) og Martin Krabbe Sillasens artikel [Lærerens stilladsering af fagsproglig udvikling i naturfagene: en sprogteoretisk kommentar...](#) Hvor den førstnævnte artikel sætter fokus på, hvordan der kan arbejdes med elevernes kommunikationskompetence i naturfagene i selve undervisningen, så rejser den anden artikel et teoretisk perspektiv på denne undervisning – så praksis og teori kobles. Er du mere interesseret i matematik, så kig nærmere på artiklen [Matematik på lodrette flader](#). Her giver Lóa Björk Joelsdóttir, Mette Vedsgaard Christensen og Tina Mohr Nickelsen inspiration til matematikundervisningen.

Find en guldgrube af viden på literacy.dk

Sitet [literacy.dk](#) er ikke nyt, men det har fået nyt layout, og du kan nu klikke dig direkte ind på sitet via bjælken øverst på centerets hjemmeside. Du finder på sitet viden om mange forskellige emner, fx:

- Literacy, litteraturundervisning og en skole for alle
- Hvad er literacy i den tidlige barndom?
- Stilladseret læsning
- Literacy og sprog

Hvert emne præsenteres gennem en oversat forskningsartikel/hovedartikel. Herefter kommenterer eksperter denne artikel, og der gives inspiration til, hvordan der kan arbejdes med emnet i praksis. Dette sker fx gennem film og billedserier. Vil du tage emnet op på fx et læsevejledermøde eller i en studiekreds, så finder du også en læseguide til, hvordan du kan bruge teksterne. Måske har du endnu ikke set den lille speeddrawing om literacy? Det er en film, der er set af rigtig mange, og hvis du har lyst at se eller gense den, så finder du den [her](#).

Skriveundervisning og skriveforskning

NVL sætter fokus på skriveundervisning og -forskning to nye steder.

Jesper Bremholm har sammen med Kristine Kabel udarbejdet en kort oversigtsartikel om skriveundervisning og skriveforskning i Danmark. Den er publiceret i *Composition studies* (som del af sektion i tidsskriftsnummeret om skriveundervisning og -forskning i forskellige lande), og du finder den [her](#).

På [literacy.dk](#) sættes også fokus på skriveundervisning gennem den oversatte hovedartikel Tusindbenets smukke dans af den norske forsker Frøydís Hertzberg. Professor emeritus Ellen Krogh, SDU, kommenterer artiklen i sit indslag *Danser tusindbenet igen?*, og lektor Kathrin Bock, VIA UC, rejser i sin kommentar Grammatik og skriveundervisning et andet perspektiv på Hertzbergs hovedartikel. Du finder også her på sitet filmen *Skrivning i Roskilde*,

hvor læsekonsulent Mimi Skovgård beskriver, hvordan skolerne i Roskilde Kommune arbejder med skrivning.

Veje til Literacy

Her i foråret inviterer centeret til de årlige dage *Veje til Literacy*. De afholdes d. 19. maj 2022 i [Vejle](#) og d. 2. juni 2022 i [København](#). Her kan du høre om nogle af de projekter, som vi er optaget af i centeret. Jesper Bremholm fortæller om trin og dimensioner i børns tidlige skriveudvikling, som er afdækket gennem analyse af elevtekster skrevet via appen Læs & Skriv. Lene Storgaard Brok deler ny viden om grammatikundervisningen – hvordan ser den ud fra elevernes perspektiv, og Anne-Mette Veber Nielsen sætter fokus på, at sprogforståelsvanskeligheder i indskolingen er en barriere for at deltage fuldt ud i sociale og læringsmæssige aktiviteter og kan være årsag til langvarige vanskeligheder og negative følger i form af læseforståelsvanskeligheder, lavt uddannelsesniveau og reduceret livskvalitet. Dagens sidste oplæg holdes af Peter Heller Lützen og Katja Vilien, som ser på læse- og skrivestilladser for udfordrede unge. De præsenterer blandt andet et vidensunivers om emnet, som du finder [her](#).

Der præsenteres således en del nye veje til literacy – og der er plads til lidt flere deltagere. Tilmeldingsfristen er d. 6. maj 2022.

Dokumentarfilm og undervisningsmateriale om indsatsen i Gentofte Kommune på ordblindeområdet

Kompetencecenter Dyslexia i Gentofte Kommune har i samarbejde med Copenhagen Film udarbejdet en dokumentarfilm og et undervisningsmateriale om indsatsen i Gentofte Kommune på ordblindeområdet.

Dokumentarfilmen *LÆSNING, LÆRING OG LIVSKVALITET* viser, hvordan kommunen fra forvaltningsniveau, over videncenter og ude på de enkelte skoler har en sammentænkt strategi. I tilknytning til dokumentarfilmen er udarbejdet et skriftligt materiale til underviserne. Her deles blandt andet viden om tegn på ordblindhed og forslag til, hvordan den daglige undervisning kan tilrettelægges, så elever i ordblindvanskeligheder tilgodeses. Materialet er henvendt til såvel elever, forældre som lærere. Du finder film og undervisningsmateriale [her](#). Gentofte Kommune opfordrer desuden til at dele materialet, så så mange som muligt får gavn af det.

De bedste hilsner fra alle i centeret
Kirsten

